

Notă informativă

la proiectul de lege privind siguranța construcțiilor hidrotehnice, elaborat în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.1350 din 02.12.2008 cu privire la aprobarea Planului de armonizare a legislației pentru anul 2009.

Întrucât consecințele deteriorării construcțiilor hidrotehnice pot cauza pierderi materiale de proporții, majoritatea țărilor din CSI și UE au elaborat și adoptat legii privind siguranța construcțiilor hidrotehnice.

Prezentul proiect de Lege are ca obiectiv stabilirea unui cadru legal în domeniul siguranței exploatării construcțiilor hidrotehnice, evaluării și gestionării riscurilor de inundații cu scopul de a reduce consecințele negative pentru sănătatea umană, mediu, patrimoniul cultural și activitatea economică asociate cu inundațiile. Legea se referă la toate genurile de construcții hidrotehnice care pot prezenta în anumite condiții pericol de accident, soldat cu pierderi materiale ale persoanelor juridice și fizice sau ale societății, clasificate de către serviciul de supraveghere asupra siguranței construcțiilor hidrotehnice, aprobată prin hotărâre de Guvern.

Proiectul legii, reieșind din necesitatea asigurării compatibilității actelor legislative naționale cu legislația comunitară este parțial armonizat cu *Directiva 2007/60/CE a Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații, publicat în Jurnalul Oficial nr.L288 din 06/11/2007.*

În proiectul de lege sînt expuse împuternicirile Guvernului, autorităților centrale și ale administrației publice locale, ale proprietarilor de construcții tehnice și ale organizațiilor de exploatare.

O atenție deosebită este atrasă cerințelor prin respectarea cărora se poate evita sau diminua riscul creării situației de accident a construcțiilor hidrotehnice. Este stipulat că cerințele de asigurare a siguranței urmează de a fi respectate la toate etapele de realizare, inclusiv proiectarea, construcția, exploatarea, reconstrucția, sistarea exploatării sau lichidarea construcției.

Sînt stipulate clar obligațiunile proprietarului de construcție și a organizației preocupate de exploatare în vederea întocmirii obligatorie a Declarației siguranței construcțiilor hidrotehnice și prezentarea acesteia Autorității de supraveghere asupra siguranței construcțiilor hidrotehnice.

Se indică că asigurarea responsabilității civile pentru prejudiciul cauzat o poartă proprietarul construcțiilor hidrotehnice sau organizația de exploatare.

Este specificată importanța colaborării internaționale în domeniul siguranței construcțiilor hidrotehnice, bazată pe coordonarea comună a Regulamentelor, normelor de declarare, stabilirea criteriilor de siguranță și schimbul de informație tehnică.

Responsabilitatea pentru încălcarea legii cu privire la siguranța construcțiilor hidrotehnice o poartă proprietarul construcțiilor hidrotehnice sau organizația preocupată de exploatarea construcțiilor hidrotehnice.

Proprietarul construcțiilor hidrotehnice sau organizația de exploatare este obligată să asigure financiar posibilele cheltuieli pentru asigurarea civilă.

Ministrul

Gheorghe □ alaru

”

LEGE
privind siguranța construcțiilor hidrotehnice
Parlamentul adoptă prezenta lege ordinară

Prezenta lege creează cadrul necesar aplicării Directivei Parlamentului European și a Consiliului 2007/60/CE din 23.10.2007 privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații publicat în Jurnalul Oficial L288 din 6.10.2007, p.27-34

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul legii

Prezenta lege stabilește cadrul legal în domeniul siguranței construcțiilor hidrotehnice, evaluării și gestionării riscurilor de inundații cu scopul de a reduce consecințele negative pentru sănătatea umană, mediu, patrimoniul cultural și activitatea economică asociate cu inundațiile și, de asemenea, raporturile subiecților de drept (autoritățile publice persoanele juridice și fizice) ce țin de proiectarea, construcția, punerea în exploatare, reconstrucția, conservarea și lichidarea construcțiilor hidrotehnice.

Prezenta **Articolul 2.** Sfera de reglementare

(1) lege reglementează modul și condițiile de siguranță la următoarele categorii de construcții hidrotehnice: baraje, edificii ale centralelor hidroenergetice, descărcătoare de apă, evacuatoare de debit, galerii, camere de presiune, conducte de presiune, canale, stații de pompare, construcții destinate protecției anti-viitură, consolidare a malurilor și cuvetei râurilor și acumulărilor de apă, digurile de protecție a substanțelor lichide, alte construcții destinate sistemelor de canalizare și de epurare a apelor utilizate și pluviale .

(2) Construcțiile care cad sub incidența prezentei legi se stabilesc de către Serviciul de supraveghere siguranței construcțiilor hidrotehnice.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următorii termeni speciali semnifică:

stare de accident a construcției hidrotehnice – pericol de apariție a accidentului construcției hidrotehnice ca rezultat al influenței factorilor care nu au fost prevăzuți în proiect și au cauzat pierderea capacităților funcționale sau de rezistență a construcțiilor hidrotehnice sau a fundației;

siguranța construcțiilor hidrotehnice – însușire tehnică a construcției hidrotehnice pentru a fi exploatată într-un timp util conform regulamentului stabilit;

categoria de siguranță a construcției hidrotehnice – valorile limită calitative și cantitative a indiciilor stării tehnice a construcțiilor hidrotehnice și a condițiilor de exploatare corespunzătoare, admisibile nivelului de risc de accident a construcției hidrotehnice și aprobate de către Serviciul de supraveghere a siguranței construcțiilor hidrotehnice;

inundație - acoperire cu apă a unei porțiuni de teren în vremea revărsării apelor mari de primăvară, viiturilor sau în caz de accident a unei construcții de retenție aflate sub presiunea apei ;

construcție hidrotehnică – lucrare executată conform unui proiect și efectuată din pământ, beton, metal, piatră, masă plastică etc, și destinată pentru asigurarea captării, acumulării, distribuirii, evacuării, reglării regimului de curgere a apei și protecției împotriva efectelor distructive a acestora;

evaluarea siguranței construcțiilor hidrotehnice – determinarea corespundere a stării construcțiilor hidrotehnice și a calificării personalului întreprinderii antrenate în exploatare a acestora în conformitate cu exigențele și prezentei legi;

accidentul construcției hidrotehnice – pierderea integrității constructive și a capacităților funcționale a construcției hidrotehnice, cauzată de situații de forță majoră (neindicate documentația în proiect și de normativele de siguranță), care au cauzat deteriorarea construcției hidrotehnice;

serviciul de supraveghere siguranței construcțiilor hidrotehnice- organ abilitat prin lege cu dreptul de a efectua controlul stării tehnice a construcțiilor hidrotehnice pe perioada proiectării, construcției, exploatării, conservării și lichidării construcțiilor hidrotehnice;

nivelul de risc accidental al construcției hidrotehnice – caracteristica siguranței construcției hidrotehnice care determină gradul de pericol și abatere a stării construcției hidrotehnice de la prevederile tehnice de exploatare;

indicii de control – caracteristicile cantitative măsurate prin intermediul mijloacelor tehnice sau calculate în baza măsurărilor la construcția concretă de asemenea caracteristicile calitative, care nu au fost măsurate instrumental ce țin de starea construcțiilor hidrotehnice;

declarația siguranței construcțiilor hidrotehnice – act în care se argumentează condițiile de siguranță a construcțiilor hidrotehnice și sînt indicate măsurile pentru garantarea siguranței acestora ;

regim de cascadă – ansamblul valorilor de debit specific pentru exploatarea unui grup de acumulări amplasate pe un curs de apă care au legătură hidraulică permanentă sau care poate să apară la evacuarea apei.

Articolul 4. Legislația privind siguranța construcțiilor hidrotehnice

(1) Legislația privind siguranța construcțiilor hidrotehnice o constituie prezenta lege.

(2) Dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte stabilesc alte norme decît cele prevăzute de prezenta lege, prioritate au reglementările internaționale respective.

Articolul 5. Împuternicirile Guvernului Republicii Moldova în domeniul siguranței construcțiilor hidrotehnice

Guvernul Republicii Moldova:

- a) prin intermediul organelor centrale de specialitate ale administrației publice asigură siguranța construcțiilor hidrotehnice care se află în proprietatea statului;
- b) elaborează și realizează programe de stat, aprobă norme și reguli de siguranță care garantează siguranța construcțiilor hidrotehnice;
- c) organizează supravegherea de stat a siguranței construcțiilor hidrotehnice;
- d) organizează colaborarea internațională privind garanția siguranței construcțiilor hidrotehnice.

Articolul 6. Împuternicirile autorităților centrale de specialitate ale administrației publice în domeniul siguranței construcțiilor hidrotehnice

Autoritățile centrale de specialitate ale administrației publice:

- a) asigură siguranța construcțiilor hidrotehnice pe teritoriile respective;
- b) participă la realizarea programelor de stat privind asigurarea siguranței construcțiilor hidrotehnice;
- c) adoptă decizii privind amplasarea construcțiilor hidrotehnice proprietate de stat, de asemenea limitarea condițiilor de exploatare în caz de încălcare a legii cu privire la siguranța construcțiilor hidrotehnice;
- d) participă la lichidarea consecințelor accidentelor construcțiilor hidrotehnice administrate;
- e) informează populația privind pericolul de accident a construcțiilor hidrotehnice care pot cauza crearea de situații excepționale.

Articolul 7. Autoritățile administrației publice locale

Autoritățile administrației publice locale asigură:

- a) siguranța construcțiilor hidrotehnice în teritoriile administrate;
- b) participă la realizarea programelor de stat privind asigurarea siguranței construcțiilor hidrotehnice în limita competențelor atribuite prin lege unităților administrativ-teritoriale;
- c) limitarea condițiilor de exploatare în caz de încălcare a legii cu privire la siguranța construcțiilor hidrotehnice;
- b) participă la lichidarea consecințelor accidentelor la construcțiile hidrotehnice administrate ;
- e) informează populația din teritoriul administrat privind pericolul de accident a construcțiilor care pot cauza crearea de situații excepționale.

Articolul 8. Registrul de stat al construcțiilor hidrotehnice

- (1) Construcțiile hidrotehnice se includ în Registrul construcțiilor hidrotehnice, deținătorul cărui este organul de stat pentru gestionarea fondului apelor.
- (2) Registrul se aprobă în ordinea stabilită de Guvern.

Capitolul II

ASIGURAREA SIGURANȚEI CONSTRUCȚIILOR HIDROTEHNICE

Articolul 9. Cerințele privind asigurarea siguranței construcțiilor hidrotehnice

- (1) Asigurarea siguranței construcțiilor hidrotehnice se realizează în baza următoarelor exigențe:
  - a) neadmiterea depășirii nivelului admisibil de risc de accident a construcțiilor hidrotehnice;
  - b) evaluarea preliminară de risc privind inundațiile pentru fiecare bazin hidrografic;
  - c) executarea măsurilor privind garantarea siguranței construcțiilor hidrotehnice, inclusiv stabilirea criteriilor de siguranță, înzestrarea construcțiilor hidrotehnice cu utilaj în scopul controlului permanent a stării tehnice, asigurării exploatării construcțiilor hidrotehnice de către personalul de calificare respectivă;
  - d) realizarea oportună a complexului de măsuri ce țin de diminuarea maximă a

riscului de apariție a situațiilor excepționale la construcțiile hidrotehnice ;

e) finanțarea oportună a măsurilor de asigurare a siguranței construcțiilor hidrotehnice;

prezentarea de către proprietarul construcției hidrotehnice în termen pînă la punerea în exploatare a acesteia Serviciului de supraveghere a siguranței construcțiilor hidrotehnice a Declarației privind siguranța construcțiilor hidrotehnice.

(2) Categoriile de siguranță

a) construcțiile hidrotehnice se divizează în categorii de siguranță:

A- construcțiile hidrotehnice de importanță excepțională;

B- construcțiile hidrotehnice de importanță deosebită;

C- construcțiile hidrotehnice de importanță normală ;

D- construcțiile hidrotehnice de importanță redusă.

b) clasificarea construcțiilor hidrotehnice conform categoriilor de siguranță se efectuează conform normelor și metodologiei și se stabilește de către Serviciul de supraveghere a siguranței construcțiilor hidrotehnice.

Articolul 10. Obligațiunile proiectantului construcțiilor hidrotehnice

(1) Proiectarea construcțiilor hidrotehnice și reconstrucția celor puse în funcție, se efectuează de către persoane licențiate în conformitate cu prevederile art.23 a Legii nr.721 din 2.02.96 privind calitatea în construcții.

(2) Documentația de proiect și devizele de cheltuieli la construcția (reconstrucția) construcțiilor hidrotehnice se supun expertizei, de către Serviciul de Stat pentru verificarea și expertizarea proiectelor și construcțiilor.

(3) Proiectantul general al construcțiilor hidrotehnice este obligat să elaboreze instrucțiunea privind exploatarea construcțiilor hidrotehnice în regim de siguranță și de cascadă după caz.

Articolul 11. Obligațiunile proprietarului și a organizației de exploatare a construcțiilor hidrotehnice

Proprietarul și/sau organizația de exploatare a construcțiilor hidrotehnice sînt obligați:

a) să asigure respectarea normelor și regulilor de siguranță la construcția, exploatarea, reparația, reconstrucția, conservarea, sistarea exploatării sau lichidarea construcțiilor hidrotehnice;

b) să asigure controlul sistematic a stării tehnice a construcțiilor hidrotehnice și, în baza datelor obținute, să efectueze evaluarea siguranței, inclusiv, după caz varianta de funcționare a construcțiilor hidrotehnice în regim de cascadă;

c) finanțarea măsurilor ce țin de asigurarea siguranței de exploatare a construcțiilor hidrotehnice și determinarea suprafetelor și obiectelor, pentru care există riscul potențial de inundație, de asemenea și a lucrărilor privind evitarea posibilului accident a construcțiilor hidrotehnice;

d) crearea rezervelor de materiale intangibile și mecanisme necesare pentru lichidarea consecințelor de accident;

e) să colaboreze cu Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, să informeze urgent despre pericolul de accident autoritățile centrale de

supraveghere siguranței construcțiilor hidrotehnice, populația și întreprinderile din zona posibilei inundații în caz de pericol evident de rupere a frontului de presiune,

f) de a familiariza populația cu regimul de siguranță a construcțiilor hidrotehnice;

g) să asigure, cu participarea proiectantului general, elaborarea și prezentarea oportună a siguranței de exploatare a construcțiilor hidrotehnice.

Articolul 12. Declarația siguranței construcțiilor hidrotehnice

(1) Declarația siguranței construcțiilor hidrotehnice (în continuare Declarația) prezintă actul de bază, care conține informația privind corespunderea construcțiilor hidrotehnice cerințelor din art.9 a prezentei legi;

(2) Declarația este supusă expertizei, de către Serviciul de Stat pentru verificare și expertizarea proiectelor și construcțiilor.

(3) Regulamentul privind declararea siguranței construcțiilor hidrotehnice se stabilește de către Guvern.

Capitolul III SUPRAVEGHEREA SIGURANȚEI CONSTRUCȚIILOR HIDROTEHNICE

Articolul 13. Autoritățile de supraveghere de stat a siguranței construcțiilor hidrotehnice

Pentru efectuarea controlului stării tehnice a construcțiilor hidrotehnice, ce constituie serviciul de supraveghere a siguranței construcțiilor hidrotehnice, care va activa în conformitate cu prezenta lege și Regulamentul aprobat de Guvern.

Articolul 14. Serviciul de supraveghere siguranței construcțiilor hidrotehnice

Serviciul de supraveghere siguranței construcțiilor hidrotehnice este împuternicit cu dreptul și obligațiunile la:

a) participarea privind coordonarea regulilor de siguranță la exploatarea construcțiilor hidrotehnice și controlul respectării de către proprietar și/sau organizația de exploatare a acestor reguli;

b) elaborarea categoriilor de siguranță a construcțiilor hidrotehnice;

c) aprobarea Declarației;

d) organizarea controlului parametrilor construcțiilor hidrotehnice și corespunderea acestora indicilor din Declarație;

e) participarea la elaborarea proiectelor de acte normative și de drept în domeniul siguranței construcțiilor hidrotehnice;

f) coordonarea utilizării terenurilor aferente construcțiilor hidrotehnice, râurilor și fișiiilor riverane în amonte și aval de baraje în scopuri de gospodărire sau alte activități care pot afecta siguranța exploatării construcțiilor hidrotehnice;

g) efectuarea controlului protejării construcțiilor hidrotehnice, inclusiv a celor aflate sub riscul de inundații;

h) efectuarea controlului executării trecerii în Registrul construcțiilor hidrotehnice;

- i) eliberarea proprietarului construcțiilor hidrotehnice și/sau organizației de exploatare a prescripțiilor privind asigurarea siguranței construcțiilor hidrotehnice, care necesită a fi executate în mod obligatoriu;
- j) constituirea comisiilor pentru efectuarea controlului stării tehnice a construcțiilor hidrotehnice și a siguranței acestora;
- k) întocmirea hronologiei și evaluarea concomitentă a impactului inundațiilor anterioare, întocmirea hartilor bazinelor hidrografice a riscului de inundație întru evitarea sau atenuarea consecințelor acestora.

Capitolul IV

ASIGURAREA FINANCIARĂ A SIGURANȚEI CONSTRUCȚIILOR HIDROTEHNICE

Articolul 15. Asigurarea responsabilității civile pentru prejudiciul cauzat

(1) Riscul apărut ca rezultat al deteriorării construcțiilor hidrotehnice este în mod obligatoriu supus asigurării financiare pe perioada construcției, exploatării, reconstrucției, conservării și lichidării construcțiilor hidrotehnice;

(2) Responsabilitatea pentru prejudiciul cauzat ca rezultat al deteriorării construcției hidrotehnice este asumată de proprietarul sau de organizația de exploatare a construcției hidrotehnice, conform prevederilor Codului Civil al Republicii Moldova nr.1107 din 06.07.2002;

(3) Asigurarea financiară a siguranței construcțiilor hidrotehnice se efectuează în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Articolul 16. Despăgubirea prejudiciului cauzat ca consecință a încălcării legislației privind siguranța construcțiilor hidrotehnice

(1) Proprietarul construcțiilor hidrotehnice sau organizația de exploatare sînt obligați să despăgubească prejudiciul cauzat altor persoane, în caz cînd acesta este prevăzut de legislație și a apărut ca rezultat al încălcării normelor de exploatare a construcțiilor hidrotehnice ;

(2) Proprietarul construcțiilor hidrotehnice sau organizația de exploatare sînt eliberați de responsabilitate dacă prejudiciul este cauzat de situații de forță majoră ;

(3) Modalitatea de despăgubire a prejudiciului se stabilește conform prevederilor Codului Civil al Republicii Moldova, nr.1107 din 06.07.2002.

Capitolul V

COLABORAREA INTERNAȚIONALĂ

Articolul 17. Colaborarea în domeniul siguranței construcțiilor hidrotehnice

Prioritățile principale în domeniul colaborării internaționale privind siguranța construcțiilor hidrotehnice se consideră :

a) elaborarea de comun acord a regulilor de exploatare în regim de siguranță a construcțiilor hidrotehnice pe rîurile transfrontaliere;

b) elaborarea normelor identice de declarare a siguranței construcțiilor hidrotehnice;

c) stabilirea criteriilor de siguranță a construcțiilor hidrotehnice;

Articolul 18. Mecanisme de realizare.

- a) elaborarea metodologiei unice de utilizare a aparatului de măsurare și control și a schemelor de amplasare în construcțiile hidrotehnice de diferite destinații;
- b) identificarea formelor de prelucrare a rezultatelor observărilor naturale privind starea construcțiilor hidrotehnice;
- c) elaborarea sistemului de avertizare accidentală privind pericolul de accident și rupere a frontului de presiune a construcțiilor hidrotehnice pe râurile transfrontaliere;
- d) schimbul de informație tehnică în domeniu.

Capitolul VI

RESPONSABILITATEA PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI CU PRIVIRE LA SIGURANȚA CONSTRUCȚIILOR HIDROTEHNICE

Articolul 19. Încălcarea legii cu privire la siguranța construcțiilor hidrotehnice

Încălcarea a legislației cu privire la siguranța construcțiilor hidrotehnice se consideră:

- a) încălcarea normelor și regulilor de siguranță a construcțiilor hidrotehnice la stadiul de proiectare, construcție, exploatare, lichidare a construcțiilor hidrotehnice;
- b) neprezentarea în termenii stabiliți a Declarației;
- c) neexecutarea întocmai a prescripțiilor serviciului de supraveghere asigurării construcțiilor hidrotehnice;
- d) neluarea de măsuri privind asigurarea siguranței construcțiilor hidrotehnice în caz de majorare semnificativă a nivelului de influență periculoasă de gen natural sau tehnogen, degradarea indicilor de rezistență și impermeabilitate a elementelor constructive a construcțiilor hidrotehnice și rocilor de sub fundație;
- e) neasigurarea condițiilor satisfăcătoare de exploatare, înzestrare tehnică și de organizare a controlului (monitoringului) siguranței construcțiilor hidrotehnice;
- f) neprezentarea autorităților competente a informației de către proprietarul și/sau organizația de exploatare a construcției hidrotehnice, despre starea tehnică a construcției, care poate ulterior degenera în pericol de accident;

Articolul 20. Responsabilitatea pentru încălcarea legislației privind siguranța construcțiilor hidrotehnice

Persoanele culpabile de încălcarea legislației privind siguranța construcțiilor hidrotehnice sunt pasibile de a fi atrase la răspundere în conformitate cu prevederile Codului Civil al Republicii Moldova, nr.1107 din 06.07.2002.

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 21. Întrarea în vigoare a prezentei legi

Guvernul în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

- a) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;
- b) va asigura ajustarea actelor normative departamentale la prevederile prezentei legi.